

## *Інформаційна безпека інновацій*

Близнюк Т.П., аспірант ХДЕУ

Україна зараз знаходиться на індустріальному етапі розвитку, у той час як усі розвинені країни світу вже перейшли в постіндустріальну епоху, що носить інноваційний характер[1]. Саме тому зростає значимість одержання та використання інформації й нових інформаційних технологій для подальшого інноваційного зростання нашої держави. У сучасній ринковій економіці інформація стала предметом праці, а в національному масштабі створена сфера її виробництва – інформаційна сфера (інфосфера)[4]. Специфіка цієї сфери обумовлюється особливостями її кінцевого продукту: інформаційні послуги. Ряд учених [2,3,5,6], до яких приєднується й автор, відзначають, що інформація є основою будь-якої інновації. Темпи НТП у даний час залежать від рівня розвитку технології обробки інформації. Тому однією з інноваційних переваг держави є здатність стимулювати та ефективно використовувати нові інформаційні технології. Інформація є основою формування інтелектуального потенціалу суспільства і кожної людини окремо[6]. Зараз саме забезпечення та збереження цілісності інтелектуального потенціалу країни знищує будь-які перешкоди та бар'єри на шляху потоків необхідної інформації. Від інноваційної політики держави залежить захищеність та затребуваність інтелектуальної праці її громадян.

Важливу роль у процесі донесення якісної інформації до особистості відіграє комп'ютеризація та інформатизація суспільства. Перша полягає у використанні комп'ютерних мереж для накопичення, обробки та обміну інформацією. Друга є сукупністю взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних та виробничих процесів, що спрямовані на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян та суспільства на основі створення, розвитку та використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, побудованих на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки[8]. Крім позитивних аспектів поширення інформаційного ринку існують і негативні тенденції, пов'язані зі значним збільшенням потоків негативної інформації, що надходять щодня. Це сумлінна та неперевірена реклама, пропаганда соціальних стереотипів поведінки, що негативно впливає на індивідуальну і суспільну національну психологію, на її духовні, морально-етичні й інші суспільні соціальні основи та норми, які включають сформовані національно-культурні та звичаї і т. ін. Важливим елементом інформаційної безпеки є забезпечення захисту суспільства і країни від інформаційно-пропагандистської хвилі. Потік цієї негативної інформації може бути здійснений за допомогою як своїх, так закордонних електронних засобів масової інформації, а також спеціально

розроблених інноваційних технологій силами, ворожими суспільству, що готують міжнаціональні ворожнечі й війни, етнічні чищення, захоплення національних багатств країни і т. ін.[7]. Існує ризик негативних наслідків від інноваційних втручань у реальні суспільні відносини з позиції їх "віртуального" моделювання. Тому край потрібні зусилля щодо вирішення проблеми інформаційної безпеки інновацій. Отже, розвиток процесів комп'ютеризації й інформатизації суспільства має негайну потребу в суспільному контролі, і, насамперед з позицій інформаційно-психологічної безпеки щодо здоров'я та нормального розвитку особистості й суспільства.

На основі проведеного дослідження становлення, формування та функціонування інформаційної безпеки інновацій в Україні пропонуються наступні заходи щодо підвищення цієї безпеки:

- 1) захист від негативних впливів інновацій на національну і регіональну системи масової інформації і комунікації, захисту від інформаційної інтоксикації населення і його негативних соціальних і психологічних наслідків;
- 2) прогнозування, аналіз і попередження можливих негативних наслідків впровадження інновацій у всіх галузях економіки;
- 3) розробка і впровадження організаційних, економічних, технічних і інформаційних методів, що знижують і усувають ці негативні наслідки.

## Література

1. Кушлин В.И., Фоломьев А.Н., Селезнев А.З., Смирницкий Е.К. Инновационность хозяйственных систем. - М.:Эдиториал УРСС, 2000. - 208 с.
2. Бабурин В.Л. Инновационные циклы в российской экономике. – М.: Эдиториал УРСС, 2002. - 120 с.
3. Захарченко В. Третій (1901-1950 рр.) цикл індустріального розвитку: особливості формування промислових територіальних систем // Економіка України. – 2003. - №4. - С.34-40.
4. Кокурин Д.И. Инновационная деятельность. – М.: Экзамен, 2001. –576 с.
5. Фатхутдинов Р.А. Инновационный менеджмент. Учебник, 2-е изд., - М.: ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», 2000.- 624 с.
6. Келле В.Ж. Инновационная система России: Формирование и функционирование. - М.: Эдиториал УРСС, 2003. – 148 с.
7. Основы инноватики и инновационной деятельности/ Гамидов Г. С., Колосов В. Г., Османов Н. О. – СПб.: Политехника, 2000. – 323 с.
8. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2003. – 1440 с.